

Inv. nr. 10/2021

PLAKETTE AF FRITTEGODS MED HVID BEGITNING, BEMALET MED BLÅT UNDER EN TRANSPARENT GLASUR&NBSP;

TYRKIET, IZNIK; CA. 1510&NBSP;

STØRSTE L: 25,3; B: 16,3; D: 2,6 CM

Plakettens for- og bagside er udsmykket med bølgende skyornamenter og blomster på tynde, krydsende stængler. Dekorationerne er udført i den såkaldte *Baba Nakkas*-stil, som indgår i meget af den osmanniske hofkunst fra perioden ca. 1470-1530.¹ Stilarten, som har navn efter en designer i det osmanniske hofatelier (*Nakkashane*), kombinerer østasiatiske sky- og blomstermotiver med den ældre, mellemøstlige arabesktid og dens karakteristiske aflange blade. Stilen ses også på en vægflise fra ca. 1505 (93a/2003). Ud over keramikken kendes *Baba Nakkas*-stilen bl.a. også fra bogkunsten, og plaketten minder med sin form og udsmykning om flere bogbind designet af sultan Bayazid 2.s hofkalligraf Shaykh Hamdullah (d. 1520).²

Langs plakettens kanter løber en indskrift, der yderligere øger ligheden med et bogbind. Inskriptionen indeholder vers, der udtrykker den forelskedes vilje til at gå i døden eller isolere sig i vildnisset for kærlighedens skyld. Versene er af digteren Necati Bey (d. 1509), som var en central skikkelse i tidlig osmannisk poesi, og som havde tætte bånd til Bayazid d. 2.s søn, prins Mahmud (d. 1507).³

Hvilket formål, plaketten har tjent, er uklart, og der kendes ingen tilsvarende værker, som kan kaste lys over dens mulige funktion. Plakettens tykkelse og det forhold, at den er bemalet på alle sider, taler imod en anvendelse som vægflise. Det er blevet foreslået, at der kunne være tale om en papirvægt, hvilket kunne forklare objektets lighed

med en indbunden bog. Dette må dog betragtes som én blandt flere teorier.

Det er også muligt, at plaketten er resultatet af et enkeltstående formeksperiment. Man kan i hvert fald se, at der har været problemer med at styre bemalingen, som visse steder er flydt ud.

På bagsiden af plaketten ses fire mærker, som stammer fra den opsats, hvorpå den har hvilet under brændingen. To af mærkerne er efterfølgende blevet udboret og fyldt med bly med henblik på fastgørelse af plaketten.

- ¹ *Julian Raby og Zeren Tanandi: Turkish Bookbinding in the 15th Century: The Foundation of an Ottoman Court Style, London 1993, kat. 37-38 og 40-41.*
- ² *Walter G. Andrews, Najaat Black, Mehmet Kalpakli (red.): Ottoman Lyric Poetry: an Anthology, Seattle 2006, s. 217-218.*
- ³ *Nurhan Atasoy, Julian Raby og Yanni Petsopoulos: Iznik: The Pottery of Ottoman Turkey, London 1994, s. 76-107.*